

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı 34
Tarih 25.08.2010

10/833

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Huzurevlerinde ve yaşlı rehabilitasyon merkezlerinde yaşanan sorunların bütün boyutları ile ele alınması, yaşlıların maruz kaldıkları fiziksel ve psikolojik şiddetin nedenlerinin araştırılarak ortadan kaldırılması için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

1. FATMA KURTULAN - VAN
2. SELAHATTİN DEMİRTAŞ - DİYARBAKIR
3. GÜLTAN KIŞANAK - DİYARBAKIR
4. AYLAK AKAT ATA- BATMAN
5. BENİ YILDIZ - BATMAN
6. AKIN BİRDAL - DİYARBAKIR
7. EMİNE AYNA - MARDİN
8. HASİP KAPLAN - ŞIRNAK
9. HAMİT GEYLANİ - HAKKARİ
10. İBRAHİM BİNİCİ - ŞANLIURFA
11. M. NURİ YAMAN - MUŞ
12. MEHMET NEZİR KARABAŞ - BİTLİS
13. MEHMET UFUK URAS - İSTANBUL
14. OSMAN ÖZÇELİK - SİİRT
15. ÖZDAL ÜÇER - VAN
16. PERVİN BULDAN - İĞDIR
17. SEBAHAT TUNCEL - İSTANBUL
18. SEVAHİR BAYINDIR - ŞIRNAK
19. SIRRI SAKIK - MUŞ
20. ŞERAFETTİN HALİS - TUNCELİ

GEREKÇE

Huzurevleri, belirli bir yaşın üzerindeki vatandaşların, ücret veya belirli bir bağış karşılığında kaldıkları bakım evleridir. Huzurevleri, sosyal yoksunluk ya da ekonomik yoksulluk içinde bulunan yaşlıların, yaşam standartlarını koruma ve yükseltme amaçlı hizmetleri planlamak, düzenlemek, izlemek, koordine etmek ve denetlemekle görevli olarak Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu (SHÇEK) Genel Müdürlüğüne bağılı bulunmaktadır.

Türkiye’de hemen hemen bütün huzur evlerinde yaşanan ve benzerlik gösteren sorunlar bulunmakta, bu sorunlar kimi zaman insanı dehşete düşürecek boyutlarıyla kamuoyuna da yansımaktadır. Yaşlıları korumak, bakmak, sosyal, psikolojik ve fiziksel gereksinimlerini karşılamak, sürekli bakıma ve rehabilitasyona gereksinim duyanlara bakım ve rehabilitasyon hizmeti vermekle görevli ve yükümlü olan huzurevleri, bu yükümlülüklerini yerine sorunsuz ve eksiz olarak getirmemektedir.

Hem kapasite hem de personel yetersizliğı bulunan huzurevleri ve yaşlı rehabilitasyon merkezlerinde, yükümlülükleri yerine kusursuz bir şekilde getirecek niteliğe sahip personel oldukça azdır. Huzurevleri Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliğinin 5.maddesinde huzurevlerinde kapasite ve gereksinime göre uygun görülen nitelik ve sayıda müdür ve müdür yardımcısı, sosyal çalışmacı, psikolog, tabip ve hemşire, fizyoterapist, diyetisyen, teknisyen, genel idare ve yardımcı hizmetler sınıfından personel görevlendirilmesi öngörölmüş olmasına rağmen bu husus çoğı huzurevi idaresi tarafından dikkate alınmamaktadır. Huzurevleri, bakıma muhtaç yaşlıların hayatlarını mutlu ve rahat bir şekilde geçirecekleri yer olmaktan çok yaşlıların ölümü bekledikleri bir yer olma anlayışı ile hizmet vermektedir.

Huzurevlerinde ve yaşlı rehabilitasyon merkezlerinde, yaşlılara gerekli ilgi gösterilmemekte, ihtiyaçları uygun yöntemlerle karşılanmamakta ve sosyal hayatları yok sayılmaktadır. Özellikle ailesinden ilgi görmediğı için huzur evine girmek zorunda kalan yaşlılar bu nedenden dolayı bunalıma girmekte ve gerekli psikolojik desteğı alamadıkları için intihar ederek hayatına son vermektedirler. Balıkesir, Afyonkarahisar, Konya, Edirne ve daha bir çok huzurevinde intihar ederek yaşamına son veren yaşlılar olmuştur.

Bu tür yerlerde yaşlılar sürekli fiziksel ve zihinsel istismara maruz kalmaktadır. Yaşlıların hasta bakıcıların ve idarecilerin fiziksel şiddetine maruz kaldığı çoğı kez basına yansımış ancak bu konuda kamuoyunu tatmin edecek ve yaşlılara güvenli bir ortam sağlayacak tedbirler alınmamıştır. Gerekli denetimlerin yapılmadığı bu yerlerde kimi zaman yaşlılar maruz kaldıkları fiziksel şiddetten dolayı yaralanmakta ve hayatları boyunca kimseye açıklama olanağı bulmadıkları baskı ve tehditlere katlanmak zorunda kalmaktadırlar.

İstanbul Kartal’daki Özel Aydos Huzurevi’nde kalan Alzheimer hastalarına şiddet uygulandığı ortaya çıkmış, huzurevindeki görevlilerin 25 yaşlıya dayak attığı görüntülenmişti. Yine aynı şekilde İstanbul Selimpaşa’da özel bir huzur evinde ve İzmir’de benzer olaylar yaşanmıştı. Kaynak yetersizliğı, buna bağılı olarak eğitimli eleman istihdam edilememesi ve kötü ekonomik koşulların “ne iş olursa yaparım” anlayışını hakim kıldığı ülkemizde, kendi branşında ve gönüllülüğe bağılı çalışma hemen hemen ortadan kalkmıştır. Çoğı alanda olduğu gibi huzur evlerinde de mesleki yeterliliğı olmayan kişiler istihdam edilmektedir. Buralarda yaşanan şiddet ve istismarın yalnızca küçük bir boyutu kamuoyuna yansımakta, psikolojik ve fiziksel şiddet gizlenerek sürmektedir.

Huzurevi ya da rehabilitasyon merkezlerinde yaşamlarını sürdürmeye çalışan yaşlıların, ihtiyaçlarına, inançlarına, haysiyetlerine, özel yaşamlarına (mahremiyetlerine), bakımları ve yaşam biçimleri hakkında kendi kararlarını vermelerine saygı gösterilmemektedir. Yaşlılar, insan haklarından ve temel özgürlüklerden tam olarak yararlanamamaktadır.

Huzur evlerindeki ve yaşlı rehabilitasyon merkezlerindeki bu durum, şiddetin giderek boyutlandığı Türkiye'de, şiddetin boyutlarının toplumun bakıma muhtaç tüm kesimlerine uzandığını ortaya koymaktadır. İnsani şartların altında hizmet veren huzur evlerinin ve yaşlı rehabilitasyon merkezlerinin sorunlarının tespit edilerek, başta Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu (SHÇEK) Genel Müdürlüğünü olmak üzere bütün yetkilileri harekete geçirmek ve yaşlıların huzurlu bir ortamda yaşamlarını sürdürmelerini sağlamak amacıyla bir meclis araştırma komisyonu kurulmasının uygun olacağını düşünmekteyiz.